

"Құрылыс бұйымдары мен құрастырылымдарының өндірісі" кәсіби стандартын бекіту туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрінің м.а. 2014 жылғы 6 қаңтардағы № 4 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2014 жылы 15 мамырда № 9429 тіркелді. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2016 жылғы 30 наурыздағы № 308 бұйрығымен

Ескерту. Бұйрықтың күші жойылды - ҚР Инвестициялар және даму министрінің 30.03.2016 № 308 (алғаш ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Қазақстан Республикасының Еңбек кодексі 138-5-бабының 3-тармағына
с ә й к е с **Б Ұ Й Ы Р А М Ы Н :**

1. Қоса беріп отырған «Құрылыс бұйымдары мен құрастырылымдарының өндірісі» кәсіби стандарты бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің Өнеркәсіп комитеті (Б.Ә. Қасымбеков) заңнамада белгіленген т ә р т і п п е н :

1) Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде осы бұйрықтың мемлекеттік тіркелуін;

2) Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде осы бұйрық мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде бұқаралық ақпарат құралдарында және «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде ресми жариялауға жіберуді;

3) Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің интернет-ресурсында осы бұйрықтың орналасуын қамтамасыз е т с і н .

3. Осы бұйрықты орындауды бақылауды өзіме қалдырамын.

4. Осы бұйрық оның алғаш рет ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қ а з а қ с т а н Р е с п у б л и к а с ы
И н д у с т р и я ж ә н е ж а ң а т е х н о л о г и я л а р
м и н и с т р і н і ң м і н д е т і н а т қ а р у ш ы А. Рау

« К Е Л І С І Л Д І » :

Қ а з а қ с т а н Р е с п у б л и к а с ы
Е ң б е к ж ә н е х а л ы қ т ы ә л е у м е т т і к

2014 жылғы 7 сәуір

Қ а з а қ с т а н Р е с п у б л и к а с ы
 индустрия және жаңа технологиялар
 министрінің міндет атқарушысының
 2014 жылғы 6 қаңтардағы
 № 4 бұйрығымен бекітілді

«Құрылыс бұйымдары мен конструкцияларын өндірудің» Кәсіби стандарты 1. Жалпы ережелер

1. «Құрылыс бұйымдары мен конструкцияларын өндірудің» кәсіби стандарты (бұдан әрі - КС) кәсіби аймақтағы кәсіби қызметтің талаптарыны құрамының, сапасының, еңбек жағдайының, қызметкерлерінің біліктілігі мен құзіретінің толық болуын айқындайды:

- 1) еңбек нарығының қазіргі заман қажеттілігіне жауап беретін біліктілік талаптарын жаңартуға, кәсіби қызметтің мазмұнына бірыңғай талаптарды анықтауға;
- 2) қызметкерлерді басқару саласында кең шеңбердегі міндеттерді шешуге;
- 3) білім беру стандарттарын, оқу жоспарларын, модульдік оқу бағдарламаларын әзірлеуге, сонымен қатар тиісті оқу-әдістемелік материалдарды әзірлеуге;
- 4) кәсіби даярлықтарын бағалауды жүргізуге және мамандардың біліктілік сәйкестігін растауға арналған;

2. Кәсіби стандарттардың негізгі қолданушылары:

- 1) білім беру ұйымдарының түлектері, қызметкерлер;
- 2) ұйымдардың басшылары мен қызметкерлері, ұйымдардың қызметкерлерді басқару бөлімшелерінің басшылары мен мамандары;
- 3) білім беру бағдарламаларын әзірлейтін мамандар;
- 4) кәсіптік даярлықтарын бағалау және біліктілік сәйкестігін растау саласындағы мамандар.

3. Кәсіби стандарттардың негізінде қызметтің, лауазымның, біліктілікті арттырудың, қызметкерлерді аттестаттаудың, еңбекті ынталандыру жүйесінің және т.б. функционалдық модельдеріне қатысты ішкі, корпоративтік стандарттары әзірленуі мүмкін.

4. Осы кәсіби стандартта келесі терминдер мен анықтамалар қолданылады:

- 1) біліктілік – қызметкердің белгілі бір қызмет түрі шеңберінде еңбек міндеттерін сапалы орындауға дайын болуы;

2) біліктілік деңгейі – күрделілігі, еңбек қызметінің стандарттан басқа болуы, жауапкершілігі және дербестігі бойынша сараланатын қызметкерлер құзыреттілігіне қатысты талаптар жиынтығы.

3) еңбек қызметінің түрі – кәсіптік қызметтің негізгі және қосалқы функцияларды іске асыруды көздейтін құрамдас бөлігі;

4) еңбек функциясы – еңбек үдерісінің бір немесе бірнеше міндеттерін шешуге бағытталған өзара байланысты іс-қимылдар жиынтығы;

5) еңбек мәні - белгілі бір еңбек құралдарының көмегімен өнім жасау мақсатында қызметкердің іс-қимылы бағытталатын зат;

6) еңбек құралы – қызметкердің еңбек мәнін бастапқы күйден өнімге айналдыру үшін пайдаланатын құралдары;

7) жұмыс (кәсіп) тобы – жұмыстың ұқсас түрлерін біріктіретін кәсіби жұмыстар саласы;

8) кәсіптік қызмет саласы – біріккен ортақ негізі бар және оларды орындау үшін ұқсас құзыреттер жинағы бар сала қызметі түрлерінің жиынтығы негізгі және қосалқы функцияларды іске асыруды көздейтін сала қызметінің бір бөлігі;

9) кәсіп – арнайы дайындықтың, жұмыс тәжірибесінің нәтижесінде пайда болған арнайы теориялық білім мен практикалық дағдылар кешенін білуді талап ететін еңбек қызметінің түрі;

10) кәсіптік стандарт бірлігі – осы қызмет түрі үшін тұтас, аяқталған, дербес және маңызды болып табылатын нақты еңбек функциясының ашық сипаттамасынан тұратын кәсіптік стандарттың құрылымдық элементі;

11) құзыреттілік – еңбек қызметінде білімін, білігі және тәжірибесін қолдану қаблеті;

12) лауазым – ұйымның ұйымдастырушылық-әкімшілік жүйесіндегі функционалдық орын;

13) міндет – нақты бір еңбек мәндері мен құралдарын пайдалана отырып еңбек функциясын іске асырумен байланысты іс-қимыл жиынтығы;

14) сала - бір типті өнім құруда, өндіріс технологиясы, жұмыс істейтіндердің негізгі қорлары мен кәсіптік дағдыларында ортақ мақсаты бар кәсіпорындар мен ұйымдардың жиынтығы;

15) салалық біліктілік шеңбері (СБШ) – салада құпталатын біліктілік деңгейлерінің құрылымдалған сипаттамасы;

16) ұлттық біліктілік шеңбері (ҰБШ) – еңбек нарығында құпталатын біліктілік деңгейлерінің құрылымдалған сипаттамасы;

17) функционалдық карта – әр түрлі кәсіптік қызметтер саласында немесе шеңберінде белгіленген, қызметкер орындайтын қызмет түрлерінің, атқарымдары мен міндеттерінің құрылымданған сипаттамасы.

1. Кәсіби стандарттың паспорты

5. Экономикалық қызметтің түрі: 23. Өзге бейметалды минералды өнімдерді өндіру.

6. Кәсіби қызмет саласы: Құрылыс бұйымдары мен конструкцияларын өндіру.

7. Кәсіби қызмет саласының негізгі мақсаты: құрылыс саласына қажетті құрылыс бұйымдары мен конструкцияларды қамтамасыз ету және өндіру.

8. Еңбек қызметінің түрлері, кәсіптер, біліктілік деңгейлері осы КС 1-Қосымшасында көрсетілді.

2. Еңбек қызмет түрлерінің (кәсіп) карточкалары **Параграф 1. Кептіргіш камералар мен пештерді тиюші түсуріші операторы**

9. СБШ бойынша біліктілік деңгейі: 2-3.

10. Мүмкін болатын лауазым атауы: кептіргіш камералар мен пештерді тиюші түсуріші операторы, кептіргіш камераларды тиюші түсуріші, күйдіру пештердің тиюші - түсіруші.

11. Кептіргіш камералар мен пештерді тию және түсіру, жөндеу, іске қосу, механизмдерді тоқтату және шикізатты тию мен түсіру үшін бейімделу бойынша жұмыстарды басқару.

12. Қолданыстағы нормативтік құжаттармен байланысы осы КС 2-Қосымшасының 1-кестесінде көрсетілді.

13. Кептіргіш камералар мен пештерді тиюші түсуріші операторының еңбек жағдайына, біліміне және тәжірибесіне қойылатын талаптар осы КС 2-Қосымшасының 2-кестесінде көрсетілді.

14. Кептіргіш камералар мен пештерді тиюші түсуріші операторының еңбек қызметін анықтайтын кәсіби стандарттың бірліктер тізімі осы КС 2-Қосымшасының 3-кестесінде көрсетілді.

15. Кептіргіш камералар мен пештерді тиюші түсуріші операторымен орындалатын КС бірліктерінің сипаттамасы осы КС 2-Қосымшасының 4-кестесінде көрсетілді.

16. Кептіргіш камералар мен пештерді тиюші түсуріші операторының құзыреттілігі, іскерлігі, дағдысы және біліміне талаптары осы КС 2-Қосымшасының 5 және 6-кестесінде көрсетілді.

Параграф 2. Шихталаушы

17. СБШ бойынша біліктілік деңгейі: 3.

18. Мүмкін болатын лауазым атауы: шихталаушы, шихталау бойынша

о п е р а т о р

19. Атқаратын қызметтің жалпы сипаттамасы – перлитті, вермикулитті, доломитті және т.б. материалдарды күйдіру (жандыру) үшін әрекет етуші шихтаның мөлшерін құру, шихтаны пешке жүктеу, жүктеу маханизмдерімен б а с қ а р у .

20. Қолданыстағы нормативтік құжаттармен байланысты осы КС 3-қосымшасының 1-кестесінде көрсетілді.

21. Шихталаушының еңбек жағдайына, біліміне және тәжірибесіне қойылатын талаптар осы КС 3-Қосымшасының 2-кестесінде көрсетілді.

22. Шихталаушының еңбек қызметін анықтайтын кәсіби стандарттың бірліктер тізімі осы КС 3-Қосымшасының 3-кестесінде көрсетілді.

23. Шихталаушымен орындалатын КС бірліктерінің сипаттамасы осы КС 3-қосымшасының 4-кестесінде көрсетілді.

24. Шихталаушының құзыреттілігі, іскерлігі, дағдысы және біліміне талаптар осы КС 3-Қосымшасының 5-кестесінде көрсетілді.

Параграф 3.Құрылыс материалдары, бұйымдары мен конструкцияларының өндіруін қалыптаушы

25. СБШ бойынша біліктілік деңгейі: 2-4.

26. Мүмкін болатын лауазым атауы:Құрылыс материалдары мен бұйымдарының қалыптаушысы, құрылыс материалдарын қалыптау бойынша о п е р а т о р ы .

27. Атқаратын қызметтің жалпы сипаттамасы –материалдары, бұйымдары мен конструкцияларының өндіруін қалыптау

28. Қолданыстағы нормативтік құжаттармен байланысты осы КС 4-қосымшасының 1-кестесінде көрсетілді.

29. Құрылыс материалдары, бұйымдары мен конструкцияларының өндіруін қалыптаушының еңбек жағдайына, біліміне және тәжірибесіне қойылатын талаптар осы КС 4-Қосымшасының 2-кестесінде көрсетілді

30. Құрылыс материалдары, бұйымдары мен конструкцияларының өндіруін қалыптаушының еңбек қызметін анықтайтын кәсіби стандарттың бірліктер тізімі осы КС 4-Қосымшасының 3-кестесінде көрсетілді.

31. Құрылыс материалдары, бұйымдары мен конструкцияларының өндіруін қалыптаушымен орындалатын КС бірліктерінің сипаттамасы осы КС 4-Қосымшасының 4-кестесінде көрсетілді.

32. Құрылыс материалдары, бұйымдары мен конструкцияларының өндіруін қалыптаушының құзыреттілігі, іскерлігі, дағдысы және біліміне талаптар осы КС 4-Қосымшасының 5, 6 және 7-кестесінде көрсетілді.

Параграф 4. Отырғызатын отырғызушы

33. СБШ бойынша біліктілік деңгейі: 3-4.

34. Мүмкін болатын лауазым атауы: Отырғызатын отырғызушы, құрылыс материалдары мен бұйымдарды салу бойынша операторы.

35. Атқаратын қызметтің жалпы сипаттамасы – сақиналы күйдіргіш пештердің камераларындағы қам кірпіш, жабынқыш, керамикалық блоктар, с у с і н г і ш қ ұ б ы р л а р д ы с а л у

36. Қолданыстағы нормативтік құжаттармен байланысты осы КС 5-қосымшасының 1-кестесінде көрсетілді.

37. Отырғызатын отырғызушының еңбек жағдайына, біліміне және тәжірибесіне қойылатын талаптар осы КС 5-Қосымшасының 2-кестесінде к ө р с е т і л д і .

38. Отырғызатын отырғызушының еңбек қызметін анықтайтын кәсіби стандарттың бірліктер тізімі осы КС 5-Қосымшасының 3-кестесінде көрсетілді.

39. Отырғызатын отырғызушымен орындалатын КС бірліктерінің сипаттамасы осы КС 5-Қосымшасының 4-кестесінде көрсетілді.

40. Отырғызатын отырғызушының құзыреттілігі, іскерлігі, дағдысы және біліміне талаптар осы КС 5-Қосымшасының 5 және 6-кестесінде көрсетілді.

Параграф 5. Құрылыс бұйымдары мен конструкцияларын өндірісті басқару құрылғының операторы

41. СБШ бойынша біліктілік деңгейі: 3-4.

42. Мүмкін болатын лауазым атауы: Құрылыс бұйымдары мен конструкцияларын өндіруде басқару құрылғының операторы, қабырғалық бұйымдарды өндіру операторы.

43. Атқаратын қызметтің жалпы сипаттамасы – кешенді автоматтандырылған конвейірлік желінің, құрылыс бұйымдары мен конструкцияларын өндіру бойынша тербелмелі илемдеу және илемдеу орнақтарының жұмысын қ а ш ы қ т ы қ т а н б а с қ а р у .

44. Қолданыстағы нормативтік құжаттармен байланысты осы КС 6-қосымшасының 1-кестесінде көрсетілді.

45. Құрылыс бұйымдары мен конструкцияларын өндіруде басқару құрылғының операторының еңбек жағдайына, біліміне және тәжірибесіне қойылатын талаптар осы КС 6-Қосымшасының 2-кестесінде көрсетілді.

46. Құрылыс бұйымдары мен конструкцияларын өндіруде басқару құрылғының операторының еңбек қызметін анықтайтын кәсіби стандарттың бірліктер тізімі осы КС 6-Қосымшасының 3-кестесінде көрсетілді.

47. Құрылыс бұйымдары мен конструкцияларын өндіруде басқару құрылғының операторымен орындалатын КС бірліктерінің сипаттамасы осы КС 6-Қосымшасының 4-кестесінде көрсетілді.

48. Құрылыс бұйымдары мен конструкцияларын өндіруде басқару құрылғының операторының құзыреттілігі, іскерлігі, дағдысы және біліміне талаптар осы КС 6-Қосымшасының 5, 6 және 7-кестесінде көрсетілді.

Параграф 6. Құрылыс бұйымдары мен конструкцияларын өндірудегі түсіруші-орналыстырушы

49. СБШ бойынша біліктілік деңгейі: 2-3.

50. Мүмкін болатын лауазым атауы: құрылыс бұйымдары мен конструкцияларын өндірудегі түсіруші-орналыстырушы, Құрылыс бұйымдары мен конструкцияларын өндірудегі түсіруші-орналыстырушы құрылыс бұйымдары мен конструкцияларын өндірудегі түсіретін және орналыстыратын оператор.

51. Атқаратын қызметтің жалпы сипаттамасы – жаңа қалыптанған және кептірілген қамқабырғалық материалдар, керамикалық және силикат кірпіш, керамикалық және гипстік тақта, блоктар, сусіңгіш құбырлар, жабынқыш және өзге бұйымдар кесілетін үстелден, баспақ және тасымалдауыштан алу, кептіргіш вагоншаларға, конвейер люлькаларына, тасымалдауыштарға, стеллаждарға, оймыш үстелдерге, торларға салу.

52. Қолданыстағы нормативтік құжаттармен байланысты осы КС 7-қосымшасының 1-кестесінде көрсетілді.

53. Түсіруші-орналыстырушының еңбек жағдайына, біліміне және тәжірибесіне қойылатын талаптар осы КС 7-Қосымшасының 2-кестесінде көрсетілді.

54. Түсіруші-орналыстырушының еңбек қызметін анықтайтын кәсіби стандарттың бірліктер тізімі осы КС 7-Қосымшасының 3-кестесінде көрсетілді.

55. Түсіруші-орналыстырушымен орындалатын КС бірліктерінің сипаттамасы осы КС 7-Қосымшасының 4-кестесінде көрсетілді.

56. Түсіруші-орналыстырушының құзыреттілігі, іскерлігі, дағдысы және біліміне талаптар осы КС 7-Қосымшасының 5 және 6-кестесінде көрсетілді.

Параграф 7 Құрылыс бұйымдары мен конструкцияларын өндіруде жабдықтарды реттеуші

57. СБШ бойынша біліктілік деңгейі: 3-4.

58. Мүмкін болатын лауазым атауы: құрылыс бұйымдары мен конструкцияларын өндіруде жабдықтарды реттеуші, құрылыс бұйымдары мен

конструкцияларын өндіруде жабдықтарды реттеу бойынша оператор.

59. Атқаратын қызметтің жалпы сипаттамасы – құрылыс бұйымдары мен конструкцияларын өндіруде қолданатын жабдықтарды, механизмдерді, технологиялық желілерді реттеу.

60. Қолданыстағы нормативтік құжаттармен байланысты осы КС 8-қосымшасының 1-кестесінде көрсетілді.

61. Құрылыс бұйымдары мен конструкцияларын өндіруде жабдықтарды реттеушінің еңбек жағдайына, біліміне және тәжірибесіне қойылатын талаптар осы КС 8-Қосымшасының 2-кестесінде көрсетілді.

62. Құрылыс бұйымдары мен конструкцияларын өндіруде жабдықтарды реттеушінің еңбек қызметін анықтайтын кәсіби стандарттың бірліктер тізімі осы КС 8-Қосымшасының 3-кестесінде көрсетілді.

63. Құрылыс бұйымдары мен конструкцияларын өндіруде жабдықтарды реттеушімен орындалатын КС бірліктерінің сипаттамасы осы КС 7-Қосымшасының 4-кестесінде көрсетілді.

64. Құрылыс бұйымдары мен конструкцияларын өндіруде жабдықтарды реттеушінің құзыреттілігі, іскерлігі, дағдысы және біліміне талаптар осы КС 8-Қосымшасының 5 және 6-кестесінде көрсетілді.

4. Кәсіби стандарты әзірлеушілер

65. КС әзірлеушісі Индустрия және жаңа технологиялар Министрлігі болып табылады.

66. Келісу парағы, сараптама және тіркелу осы КС 9-қосымшасында көрсетілді.

«Құрылыс бұйымдары және конструкция өндіру» бойынша Кәсіби стандартқа 1-Қосымша

Еңбек қызметінің түрлері, кәсіптер, біліктілік деңгейлері

Реттік нөмірі	Қызмет түрінің атауы	Еңбек нарығының үрдістерін ескерумен кәсіптің атауы	01-2005 Қазақстан Республикасының мемлекеттік жіктеуішіне сәйкес кәсіп атауы	С Б Ш біліктілік деңгейі
1	Кептіргіш камералар мен пештерді тию және түсіру, жөндеу, іске қосу, механизмдерді тоқтату және шикізатты тию мен түсіру, диатомдық, түтетін және	Кептіргіш камералар мен пештерді тию және түсіру бойынша оператор	Әйнек, әйнек бұйымдарды және керамиканы күйдіру пештерінің операторы Өндіріс және қабырғалық және тарту материалдарын күйдіру бойынша кондырғы операторлары Материалдарды күйдіруші.	2-3

	жылу тежеуіш бұйымдар үшін бейімделу бойынша жұмыстарды басқару.		Құрылыс керамиканың бұйымдарын күйдіруші.	
2	Құрылыс өнімдерін және құрылымдарын дайындау барысында әрекет етуші шихтаны құру және мөлшерін анықтау; шихтаны тізім (график) және технолонгиялық процесс бойынша пешке жүктеу; жүктегіш құралдармен басқару	Шихталаушы	Шихталаушы	3
3	Құрылыс материалдары мен бұйымдары мен конструкцияың қалыптау аясында қалыптау машинасының жұмысын басқару	Құрылыс материалдары мен бұйымдары мен конструкцияың қалыптаушысы	Қалыптаушы машиналардың машинисті	2-4
4	Өңделмеген өнімнің ақаулықтарының алдын алу, сапасын тексеру; өңделмеген кірпішті қондыру, жабынқышты, керамикалық блоктарды, сусіңгіш құбырларды орамды күйдіргіш пеш камерасына қондыру.	Отырғызушы	Мыс пен тасты өңжеп орнату бойынша операторла, аппаратшылар, машинисттер.	3-4
5	Құрылыс материалдары мен құрылымдарын өңдеу бойынша комплекстің жұмысын қашықтықтан басқару	Құрылыс өнімдері мен құрылымдарынның өндіруін басқару құрылғысы арқылының операторы	Ағаш тілетін қондырғыларды, панелдерді, блоктарды, дайындамаларды, құрылыс конструкцияларын өндіріру және өзге құралдар бойынша оператор.	3-4
6	Тасымалдағыштың жылдамдығын реттеу. Тасымалдағыштың жағдайын тексеру. Өңделмеген жаңақалыптасқан кептірілген керамикалық және силиконды кірпішті, керамикалық және гипсті тақталарды, блоктарды, сусіңгіш блоктарды, жабынқыш және өзге де кесетін үстелден алынатын бұйымдарды, прессті және тасымалдағышты, оларды кептіргіш вагоншаға, конвейердің аспа бесігіне қалау, тасымалдағыштар, стеллаждардар , кесілген үстелшелер, торлар.	Құрылыс құрылғылары мен конструкцияларын алып - қ а л а у ш ы (Съемщик-укладчик)	Ағаш тілетін қондырғыларды, панелдерді, блоктарды, дайындамаларды, құрылыс конструкцияларын өндіріру бойынша орнату операторы. Құрылымдар мен өзге қондырғылардың операторы	2-3
	Керамикалық кірпішті өндірудегі, бетонды қоспаны, автоматты электропісіру машиналарын, басқару бағдарламасымен қамтылған құрылғылар мен машиналарды, автоматтандырылған конвейер жолақтарын және өзге	Құрылыс өнімдері мен құрылымдарының		

СБШ біліктілік деңгейі	Кәсіби білім алу және оқыту деңгейі	Талап етілетін жұмыс тәжірибесі
2	Жалпы орташа немесе кәсіби-техникалық білім. Өндірісте кәсіби дайындық немесе қысқамерзімді курстар кәсіпорын базасының негізінде, жұмыс орында оқу, нұсқаулық жетекшімен. Техникалық білімнің белгіленген біліктілік деңгейі.	Жұмыс орында оқу кезе Нұсқаулық.
3	Техникалық және кәсіби білімнің белгіленген деңгейі және практикалық жұмыс тәжірибесі немесе практикалық жұмыс тәжірибесінсіз техникалық және кәсіби білім	2-деңгейінде 1 жыл

Кесте 3. Кептіруші камералардағы және пештердегі тиеу және алу операторының еңбек функцияларын анықтаушы, кәсіби стандарттың бірліктер тізімі.

Еңбек функциясының №	Еңбек функциясының атауы (кәсіби стандарттың бірліктер тізімі)
1	Қолданылатын құралдар мен механизмдердің жағдайын тексеру. Материалдар мен құралдарды жұмысқа дайындау, құралдардың ақаулықтарын жою.
2	Кептіруші камералардағы және пештердегі тиеу және алу жұмыстарын басқару, реттеу, шикізат тиеу және алу құралдары мен механизмдерін жіберу және тоқтату, жылуизоляциялық құралдыр, олардың жандыру кезіндегі өнеркісіптік қауіпсіздікті қамтамасыз ету. Шикізаттың құнарлауш құрылға және кептіруші барабандарға бір қалыпты түсуін басқару және қамтамасыз ету. Бұйымдардың фасонды салу және жандырушы вагоншалар мен өзге де жандыруға арналған құрылғыларды. Жандырылған шикізатты қою.
3	Құралдың жағдайын бақылаушы тексеру. Құрылыс бұйымдары мен конструкциялардың орындалған жұмыстардың сапасын бағалау.

4-Кесте. Кептіруші камералардағы және пештердегі тиеу және алу операторымен орындалатын, КС бірліктерінің сипаттамасы.

Еңбек функциясы №	Еңбек мәні	Еңбек құралдары	Міндеттер (еңбек іс-әрекеттері)
1			1-1) Қолданылатын құралдар мен механизмдердің жағдайын тексеру. Материалдар, көтерушілер, итерушілер мен құралдарды жұмысқа дайындау. 1-2) Технологиялық процесстің талаптарына сәйкес температуралы және гидравликалық режимдегі пештер мен кептіруші камераларды басқару. 1-3) Жабдықтарды, механизмдерді, аппаратураларды, автоматты технологиялық жолақтаға профилактикалық қызмет көрсету,
2	Формалы бұйымдар, Кептіруші камералар және күйдіруші пештері	күйдіруші кептіргіш вагонеткалар, арбалар, аппаратар Механикалы және автоматты итеруші	2-1) Кептіргіш камералар мен пештерді тиеу және алу жұмыстарын жүзеге асыру. 2-2) жөндеу, іске қосу, механизмдерді тоқтату 2-3) шикізатты тиеу мен түсіру үшін бейімделген бойынша жұмыстарды басқару.

3		3-1) Бұйымға тиісті тию мен түсіру тексері Блэндерлер жағдайының, кептіргіш вагонеткалардың және күйдіруші арбаларды т е к с е р і с і 3-2) Кептіргіш камераның, күйдіруші пешінің қақпасының жабылуының дұрыстығының тексерісі.
---	--	--

5-Кесте. СБШ 2-деңгейі кептіргіш камералар мен пештерді тиюші түсуріші операторың құзыреттеріне, іскерлігі, дағдылары және біліміне қойылатын талаптар

№ міндеттердің	Жеке және кәсіби құзыреттер	Біліктері мен дағдылары	Білуі
1-1) - 1-3)	Мақсаттарды іске асыру кезіндегі шектеулі жауапкершілікті және белгілі бір дербестік деңгейін көздейтін, басшылықпен нормаларды іске асыру бойынша орындаушылық қызмет. Еңбек қорғаулары, техникалық қауіпсіздігін, өрт қауіпсіздігінің талаптарын сақтау.	Кептіргіш камералар мен күйдіру пештердің тию және түсіру бойынша технологиялық операциялар. Бұйымдарды күйдіру арбаларына отырғызуды, қалыптанған бұйымдарды кептіргіш арбаларға немесе вагоншаларға тию тексерісі.	Кептіргіш камералар мен күйдіру пештердің, механизмдердің жұмысында технология мен қағидалары және шикізатты тию және түсіруге бейімделу. Қарау ережелері, жабдықтар мен механизмдерді дайындау, кептіргіш камералар мен күйдіру пештерді температуралық режимдерінің жөнге келтіру. Шикізат сапасына қойылатын талаптар.
2-1	Мақсаттарды іске асыру кезіндегі шектеулі жауапкершілікті және белгілі бір дербестік деңгейін көздейтін, басшылықпен нормаларды іске асыру бойынша орындаушылық қызмет.	Кептіргіш камералар мен күйдіру пештердің тию және түсіру	Кептіргіш камералар мен күйдіру пештердің тию және түсіру бұйымдарды күйдіру арбаларын отырғызу
3-1	Мақсаттарды іске асыру кезіндегі шектеулі жауапкершілікті және белгілі бір дербестік деңгейін көздейтін, басшылықпен нормаларды іске асыру бойынша орындаушылық қызмет.	бұйымдардың тию және түсірудің дұрыстығының тексерісі	Кептіргіш камералар мен күйдіру пештердің тию және түсіру бұйымдарды күйдіру арбаларын отырғызу

6 Кесте. СБШ 3-деңгейі кептіргіш камералар мен пештерді тиюші түсуріші операторың құзыреттеріне, іскерлігі, дағдылары және біліміне қойылатын талаптар

№ міндеттердің	Жеке және кәсіби құзыреттер	Біліктері мен дағдылары	Білуі
1-1) - 1-3)	Мақсаттарды іске асыру кезіндегі шектеулі жауапкершілікті және белгілі бір дербестік деңгейін көздейтін, басшылықпен нормаларды іске асыру бойынша	Мақсаттарды іске асыру кезіндегі шектеулі жауапкершілікті кептіру сапасын және дербестік міндеттерді анықтауын көздейтін, басшылықпен нормаларды іске асыру	Қолданылатын құралдар мен механизмдердің жағдайын тексеру. Материалдар, көтерушілер,

	орындаушылық қызмет. Еңбек қорғаулары, техникалық қауіпсіздігін, өрт қауіпсіздігінің талаптарын сақтау.	бойынша орындаушылық қызмет. Еңбек қорғаулары, техникалық қауіпсіздігін, өрт қауіпсіздігінің талаптарын сақтау.	итерушілер мен құралдарды жұмысқа дайындау
2-1) - 2-3)	Мақсаттарды іске асыру кезіндегі шектеулі жауапкершілікті және белгілі бір дербестік деңгейін көздейтін, басшылықпен нормаларды іске асыру бойынша орындаушылық қызмет. Еңбек қорғаулары, техникалық қауіпсіздігін, өрт қауіпсіздігінің талаптарын сақтау.	Технологиялық процесстің талаптарына сай температуралы және гидравликалық режидегі пештер мен кептіруші камераларды басқару.	Кептірудің және күйдіру үдерісінің технологияс Материалдың ұрғашылықтары және күйдірудің температурал режимі.
3-1) - 3-2)	Мақсаттарды іске асыру кезіндегі шектеулі жауапкершілікті және белгілі бір дербестік деңгейін көздейтін, басшылықпен нормаларды іске асыру бойынша орындаушылық қызмет. Еңбек қорғаулары, техникалық қауіпсіздігін, өрт қауіпсіздігінің талаптарын сақтау.	Кептіргіш камералар мен күйдіру пештердің тию және түсіру, кептіруді тексеру.	өндірілген бұйымның сапасын талаптар.

**« Қ ұ р ы л ы с б ұ й ы м д а р ы ж әне
к о н с т р у к ц и я ө н д і р у б о й ы н ш а
Кәсіби стандартқа 3-Қосымша**

Шихталаушы

1-Кесте. Қолданыстағы нормативтік құжаттармен байланысы

«Қызметтер сыныптаушы» 01-2005 Қазақстан Республикасының мемлекеттік сыныптаушы	
Базалық топ	8131-шихталаушы
Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы (БТБА)	
БТБА шығарылымы, бөлімі	Шығарылым 40 Тарау «Құрылыс материалдарды өндіру»
БТБА бойынша мамандық	Шихталаушы (3-4 разряд)
СВШ біліктілік деңгейі	БТБА бойынша разрядтар
3	3-4

Кесте-2. Шихталаушының еңбек жағдайына, біліміне және тәжірибесіне қойылатын талаптар

Кәсіби бойынша болуы мүмкін жұмыс орны (кәсіпорындар, ұйымдар)	Құрылыс материалдарды, бұйымдарды және конструкция өндіру бойынша кәсіпорын
	ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау Министрінің міндеттерін атқарушының жылғы 31 шілдедегі № 182-Ө бұйрығына сәйкес 2007 Тізімге кіретін өндірісті цехтардың, кәсіптер мен лауазымдардың, ауыр жұмыстардың, еңбек жағдайлар

Зиянды және қауіпті еңбек жағдайы	зиянды (ерекше зиянды) және (немесе) қауіпті жұмыстардың, жұмыс уақыты қысқартылған ұзақтығын, жыл сайынғы ақылы қосымша еңбек демалысын жән еңбек ақыларының жоғары мөлшерін беру кіреді.	
Жұмысқа рұқсат берудің ерекше талаптары	Жұмыс жоғарланған шуыл, газдылық жағдайында болуы мүмкін, индивидуалд қорғаныс жабдықтарын қолдануға иеленеді.	
СБШ біліктілік деңгейі	Кәсіби білім алу және оқыту деңгейі	Талап етілетін жұмыс тәжірибесі
3	Техникалық және кәсіби білімнің белгіленген деңгейі және практикалық жұмыс тәжірибесі немесе практикалық жұмыс тәжірибесінсіз техникалық және кәсіби білім	2-деңгейінде 1 жыл

Таблица 3. Шихталаушының еңбек қызметін анықтайтын кәсіби стандарттың бірліктер тізімі

Еңбек функциясының №	Еңбек функциясының атауы (кәсіби стандарттың бірлігі)
1	Қолданылатын жабдықтар мен механизмдердің жағдайын тексеру. Материалдар мен жабдықтард жұмысқа дайындау.
2	Перлит, вермикулит, доломит және өзге материалдарды күйдіру (күп болып кебу) үшін әрекет етуі шихтаны мөлшерлеу және жасау. Жұмыс кестеге және күйдіру технологиясына сәйкес шихтан пешке салу. Бақылаулы-өлшеу және іске қосу аппаратураны қолданумен салу механизмдеріме: пештерімен, мөлшерлеуішімен, тасымалдауыштармен, скиптармен басқару. Материалдардың б қалыпты келуін қадағалау.
3	Жабысқан балшықтан және үгінді, құм, шамоттан вагоншаларды тазалау. Ірі балшық тастары сындыру және оларды тор арқылы өткізу. Балшықтан артық заттарды шығару.Жабдықтың жай күй бақылау тексерісі. Келген материалдар мен компоненттердің сапасына баға беру. Орындалға жұмыстардың сапасына талдау және баға беру.

4-Кесте. Шихталаушымен орындалатын кәсіби стандарттың бірліктер тізімі

Еңбек функциясы №	Еңбек мәні	Еңбек құралдары	Міндеттер (еңбек іс-әрекеттері)
1	Материалдар (балшық, перлит, вермикулит, доломит, құм, бояуыштар және өзге де компоненттер).	Техникалық құжатнама. Шойын балқытқыштар, пештер, камералар, скиптер және өзге де жүк көтергіш механизмдер бейімделу және жабдықтау. Слесарлық құралдар, бейімделу.	1-1) Техникалық құжатнаманың талаптар з е р д е л е у . 1-2) Әрекет етуші шихтаны мөлшерлеу жән ж а с а у 1-3) Жүктеуші қондырғыларды дайынд 1-4) Шыққан ақаулықтарды жою.
2	Материалдар (балшық, перлит, вермикулит, доломит, құм,	Механизмдер, құрылғылар, шойын балқытқыштарға және пештерге шихталарды жүктеу бойынша ж а б д ы қ т а у .	2-1) Технологиялық картаға сәйкес шихталарды шойын балқытқыштарға жән пештерге с а л 2-2) Жүктеуші құрылғыларды басқа 2-3) Материалдардың бір қалыпты келуі қ а м т а м а с ы з е т

	бояуыштар және өзге де компоненттер).	Индикация және сигнал беру жүйесі.	2-4) Міндеттерді орындаған кезде қол астындағылардың жұмыстарына бақылау және өзгерістер енгі 2-5) Берілген күзірет ішінде шешім қабылда
3	Дайын бұйымдар және конструкциялар	Дайын бұйымдар мен конструкцияларды алу механизмі. Бақылаулы-өлшеу құрал және саймандары.	3-1) Жабысқан балшықтан және үгінді, құшамоттан вагоншаларды тазалау. Ірі балшық тастарын сындыру және оларды тор арқыл өткізу. Балшықтан артық заттарды шығару 3-2) Жасалған бұйымдардың және конструкциялардың сапасын тексеру 3-3) Орындалған жұмыстардың сапасын талдау, баға беру, қызметте өзгертулер.

5-Кесте. СБШ 2-деңгейі шихталаушының құзыретіне, іскерлігіне, дағдыларына және біліміне қойылатын талаптар

№ міндеттердің	Жеке және кәсіби құзыреттер	Біліктері мен дағдылары	Білуі
1-1)-1-3)	Максаттарды іске асыру кезіндегі шектеулі жауапкершілікті көздейтін, басшылықпен нормаларды іске асыру бойынша орындаушылық қызмет.	Техникалық құжаттамаларды түсіну. Жабдықтарды және механизмдерді жұмысқа дайындау. Әрекет етуші шихталарды мөлшерлеу және жасау.	Жабдықтарды және механизмдерді жұмысқа дайындау. Әрекет етуші шихталарды мөлшерлеу және жасау ережелері.
2-1)-2-3)	Еңбек қорғаулары, техникалық қауіпсіздігін, өрт қауіпсіздігінің талаптарын сақтау.	Технологиялық картаға сәйкес шихталарды шойын балқытқыштарға және пештерге салу.	Пештер, мөлшерлеуіш, тасымалдауыштар, скиптардың қондырғысы, бақылаулы-өлшеу және іске қосу аппаратуралар. Шихталардың құрамы өнімнің сапасына әсер ету Шихталарды жасау құрамына және әдісіне талаптар. Шихталарды шойын балқытқыштарға және пештерге салу технологиясы
3-1)-3-2)		Жабысқан балшықтан және үгінді, құм, шамоттан вагоншаларды тазалау. Ірі балшық тастарын сындыру және оларды тор арқылы өткізу. Балшықтан артық заттарды шығару.	Вагоншаларды тазалау, ірі балшық тастарын сындыру, балшықтан артық заттарды шығару әдіс, құралдары.

**« Қ ұ р ы л ы с б ұ й ы м д а р ы ж әне
к о н с т р у к ц и я ө н д і р у »**
Кәсіби стандартқа 4-Қосымша

б о й ы н ш а

Құрылыс материалдар, бұйымдар және конструкцияларды қалыптаушы

1-Кесте. Қолданыстағы нормативтік құжаттармен байланысы

«Қызметтер сыныптауышы» 01-2005 Қазақстан Республикасының мемлекеттік сыныптауышы	
Базалық топ	8211 – Қалыптаушы машиналардың машинисті
ҚР Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы (БТБА)	
БТБА шығарылымы, бөлімі	Шығарылым 40 Тарау «Құрылыс материалдарды өндіру»
БТБА бойынша мамандық	Құрылыс материалдар, бұйымдар және конструкцияларды қалыптаушы (2-5 разряд)
СБШ біліктілік деңгейі	БТБА бойынша разрядтар
2	2
3	3-4
4	5

Кесте-2. Қалыптаушының еңбек жағдайына, біліміне және тәжірибесіне қойылатын талаптар

Кәсібі бойынша болуы мүмкін жұмыс орны (кәсіпорындар, ұйымдар)	Құрылыс материалдарды, бұйымдарды және конструкция өндіру бойынша кәсіпорын	
Зиянды және қауіпті еңбек жағдайы	Жұмыс жоғарланған шуыл газдылық, жағдайында болуы мүмкін, индивидуалд қорғаныс жабдықтарын қолдануға иелене, ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау Министрінің міндеттерін атқарушының жылғы 31 шілдедегі № 182-Ө бұйрығына сәйкес 2007 Тізімге кіретін өндірісті цехтардың, кәсіптер мен лауазымдардың, ауыр жұмыстардың, еңбек жағдайлар зиянды (ерекше зиянды) және (немесе) қауіпті жұмыстардың, жұмыс уақыты қысқартылған ұзақтығын, жыл сайынғы ақылы қосымша еңбек демалысын жән еңбек ақыларының жоғары мөлшерін беру кіреді.	
Жұмысқа рұқсат берудің ерекше талаптары	ҚР ТЖМ бұйрығы 29.12.2008 ж. № 219 сәйкес - кіріспе нұсқамалық – жұмысқа алу, басқа мамандық бойынша жұмысқа ауыстық - кезектен тыс – жұмыс технологиясының өзгеруі, басқа жұмыс участігіне ауыстық кезінде, жұмысты қауіпсіз орындау ережесін бұзғанда – Мемлекеттік инспектс немесе өндірістік қадағалау тұлғасының талабымс - мерзімді – жарты жылда бір рет.	
СБШ біліктілік деңгейі	Кәсіби білім алу және оқыту деңгейі	Талап етілетін жұмыс тәжірибесі
2	Жалпы орташа немесе кәсіби-техникалық білім. Өндірісте кәсіби дайындық немесе қысқамерзімді курстар кәсіпорын базасының негізінде, жұмыс орында оқу, нұсқаулық жетекшімен. Техникалық білімнің белгіленген біліктілік деңгейі.	Жұмыс орында оқу кезе Нұсқаулық.
3	Техникалық және кәсіби білімнің белгіленген деңгейі және практикалық жұмыс тәжірибесі немесе практикалық жұмыс тәжірибесінсіз техникалық және кәсіби білім	2-деңгейінде 1 жыл
4	Кәсіби және техникалық білімнің жоғары деңгейлібіліктілігі, практикалық жұмыс тәжірибесі	3-деңгейінде 1 жыл

немесе біліктілік деңгейі жоғарғы техникалық білім және практикалық жұмыс тәжірибесі

3-кесте. Құрылыс материалдарын, бұйымдары мен құрылымдарын қалыпқа құюшымен орындалатын еңбек функцияларын анықтаушы, кәсіби стандарттың бірліктер тізімі

№ Еңбек функциялары	Еңбек функциясының атауы (кәсіби стандарттың бірліктер тізімі)
1	Қолданылатын құралдар мен механизмдердің жағдайын тексеру. Материалдар мен құралдарды жұмысқа дайындау, құралдардың ақаулықтарын жою.
2	Қалыптық құралға қажетті консистенциялы шикізаттың бір қалыпты түсуін қамтамасыз ету. Өнеркәсіптік қауіпсіздік талаптарын сақтай отырып құрылыс бұйымдары мен конструкцияларының қалыптастыру.
3	Құралдың жағдайын бақылаушы тексеру. Құрылыс бұйымдары мен конструкцияларды орындалған жұмыстардың сапасын бағалау.

4-кесте. Қалыптаушымен орындалатын құрылыс материалдары, бұйымдары мен конструкциялардың КС бірліктерінің сипаттамасы

Еңбек функциясы №	Еңбек заттары	Еңбек жабдықтары	Міндеттері (еңбек әрекеттері)
1	Темір бетон бұйым және конструкциялар, асбестоцементті және гисокартонды бұйымдар	Техникалық құжаттама. Нұсқамалар, үлгілер, электр өлшегіш құралдар, Тасымалдағыш жолақтар, қол сайман, мөлшер өлшегіштер, пресстейтін және кескіш жабдықтар, басқару құрылғысы, жүкарба	1-1) Техникалық құжаттама талаптарын үйрену 1-2) Құралдардың ақаулықтарын жою, материалдар (цемент, арматура, су, қоспалар) мен құралдарды жұмысқа дайындау 1-3) Қолданыстағы құралдар мен механизмдерді жағдайын тексеру.
2			2-1) Проектте көрсетілгендей жағдайда фиксацияланған арматурлы каркасты қалыпқа сабақтап бөлшектерді, монтажды ілмектерді, астарларды, кіндік темірлерді, алдынала кернелген арматураны қалыпқа сабақтау 2-2) Бетонды қоспамен қалыпты толтыру; қалып келтіруші құралға қоспаның біркелкі түсуін қамтамасыз ету.
3			3-1) Қалыптанған (кесілген) бұйымдардың сапасын тексеру. Құрылыс бұйымдары мен конструкцияларының сапасын бағалау.

5-кесте. СБШ 2-деңгейі құрылыс материалдарының, бұйымдары мен конструкцияларының қалыптаушысының құзыретіне, іскерлігіне, дағдыларына және біліміне қойылатын талаптар

№ міндеттердің	Жеке және кәсіби құзыреттер	Біліктері мен дағдылары	Білуі
	Мақсаттарды іске асыру кезіндегі шектеулі жауапкершілікті көздейтін, басшылықпен нормаларды іске асыру	Техникалық құжаттамаларды түсіну. Жабдықтарды және механизмдерді жұмысқа	Жабдықтарды және механизмдерді жұмысқа

ҚР Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы (БТБА)

БТБА шығарылымы, бөлімі	Шығарылым 40 Тарау «Құрылыс материалдарды өндіру»
БТБА бойынша мамандық	Отырғызушы (4-5 разряд)
СБШ біліктілік деңгейі	БТБА бойынша разрядтар
3	4
4	5

Кесте-2. Құрылыс материалдар, бұйымдар және конструкцияларды өндіру жабдықтарын отырғызушы жұмысының еңбек жағдайына, біліміне және тәжірибесіне қойылатын талаптар

Кәсібі бойынша болуы мүмкін жұмыс орны (кәсіпорындар, ұйымдар)	Құрылыс материалдарды, бұйымдарды және конструкция өндіру бойынша кәсіпоры	
Зиянды және қауіпті еңбек жағдайы	Жұмыс жоғарланған шуыл газдылық жағдайында болуы мүмкін, индивидуалд қорғаныс жабдықтарын қолдануға иелене, ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау Министрінің міндеттерін атқарушыны жылғы 31 шілдедегі № 182-Ө бұйрығына сәйкес 2007 Тізімге кіретін өндірісті цехтардың, кәсіптер мен лауазымдардың, ауыр жұмыстардың, еңбек жағдайлар зиянды (ерекше зиянды) және (немесе) қауіпті жұмыстардың, жұмыс уақыты қысқартылған ұзақтығын, жыл сайынғы ақылы қосымша еңбек демалысын жән еңбек ақыларының жоғары мөлшерін беру кіреді.	
Жұмысқа рұқсат берудің ерекше талаптары	ҚР ТЖМ бұйрығы 29.12.2008 ж. № 219 сәйкес - кіріспе нұсқамалық – жұмысқа алу, басқа мамандық бойынша жұмысқа ауыстық - кезектен тыс – жұмыс технологиясының өзгеруі, басқа жұмыс участігіне ауыстық кезінде, жұмысты қауіпсіз орындау ережесін бұзғанда – Мемлекеттік инспектс немесе өндірістік қадағалау тұлғасының талабыме - мерзімді – жарты жылда бір рет.	
СБШ біліктілік деңгейі	Кәсіби білім алу және оқыту деңгейі	Талап етілетін жұмыс тәжірибесі
3	Техникалық және кәсіби білімнің белгіленген деңгейі және практикалық жұмыс тәжірибесі немесе практикалық жұмыс тәжірибесінсіз техникалық және кәсіби білім	2-деңгейінде 1 жыл
4	Кәсіби және техникалық білімнің жоғары деңгейлі біліктілігі, практикалық жұмыс тәжірибесі немесе біліктілік деңгейі жоғарғы техникалық білім және практикалық жұмыс тәжірибесі	3-деңгейінде 1 жыл

3-Кесте.Құрылыс материалдар, бұйымдар және конструкцияларды өндіру жабдықтарын отырғызушының еңбек қызметін анықтайтын кәсіби стандарттың бірліктер тізімі

Е н б е к функциясының №	Еңбек функциясының атауы (кәсіби стандарттың бірлігі)
1	Қолданыстағы құралдардың және механизмдердің жағдайын тексеі Құралдар мен материалдарды жұмысқа дайында

	Қыш қоспаны дайындау және пештің сыртқы қабырғаларын сылау. Жүкті тартпа көмейлер, шығару. Жіңішке жолақты бағыттарының, металл табақшалар мен дөңгелектердің қайта қалау қатысу.
2	Шикізат-кірпішті, жабынқышты, керамикалық блоктарды, тастарды, сусіңгіш құбырларды жандырушы пештердің камерасына отырғызу. Шикізаттың ақаулықтарын жою. Төменгі қатарды орнату. Қалың каналдарды және аяқшаларды салу. Отынды құбырлардың астына желтартқы торларды орнату. Жабынқышты отырғызу үшін шикізат-кірпіштен жасалған таспалы құра. Заман талабына сай кірпішті жабынқышпен немесе сусіңгіш құбырлармен отырғызу. Вагоншаларды келтіру және айдау.
3	Оттықты туралау және қалдықтарын тазалау. Құралдарды бақылаушы тексеру. Құралдарды ақаулықтарын жойып профилактикалық жұмыстарды орындау. Инструкцияға сәйкес жұмысты сапасын бағалау.

4-кесте. Отырғызушымен орындалатын КС бірліктерінің сипатамасы

Еңбек функциясының №	Еңбек құралдары	Еңбек жабдықтары	Міндеттер (еңбек әрекеттері)
1	Пештер, шикізат-кірпіш, тастар, жабынқыш, керамикалық блоктар, сусіңгіш трубалар, ауыр тартпа көмей, желтартқыш тор.	Техникалық құжаттама. Нұсқамалар, үлгілер, электр өлшегіш құралдар, Тасымалдағыш жолақтар, кол сайман, мөлшер өлшегіштер, пресстейтін және кескіш жабдықтар, басқару құрылғысы, жүкарба, виброштампар, қалыптық конвейеры. ИҚЖ..	1-1) Материалдарды жұмысқа дайындау, қысқаны дайындау.
2			2-1) Шикізат-кірпішті, жабынқышты, керамикалық блоктарды, тастарды, сусіңгіш құбырларды жандырушы пештердің камерасын отырғызу. 2-2) Шикізат-кірпішті, жабынқышты, керамикалық блоктарды, сусіңгіш құбырларды орнын ауыстыру
3			3-1) Оттықты туралау және қалдықтарын тазалау. 3-2) Құралдың жандайын бақылаушы тексеру 3-3) Құралдардың ақаулықтарын жойып профилактикалық жұмыстарды орындау.

5-Кесте. СБШ 3-деңгейі отырғызушының құзыретіне, іскерлігіне, дағдыларына және біліміне қойылатын талаптар

Міндеттердің №	Жеке және кәсіби құзыреттер	Біліктері мен дағдылары	Білуі
1-1)	Құралдарды отырғызу процессіндегі басшылықпен, белгілі бір дәрежедегі жауапкершілікті ескере отырып және отырғызу бойынша өнеркәсіптік процесске шектеулі жауапкершілікті іске асыру бойынша орындаушылық қызмет.	Қолданыстағы құралдардың және механизмдердің жағдайын тексеру.	Қолданыстағы құралдардың және механизмдердің жағдайын тексеру.
2-1)	Құралдарды отырғызу процессіндегі басшылықпен, белгілі бір дәрежедегі жауапкершілікті ескере отырып және отырғызу бойынша өнеркәсіптік процесске шектеулі	Қолданыстағы құралдардың және механизмдердің жағдайын тексеру.	Шикізат-кірпіштің, тасты, жабынқышты, керамикалық блоктарды, сусіңгіш құбырларды дөңгелек жанушы пештерге отырғызудың технологиясы Төменгі қатарды орнату, қалы каналдарды және аяқшаларды салу, отынды құбырлардың астын желтартқыш торларды орнату

	жауапкершілікті іске асыру бойынша орындаушылық қызмет.		таспалы шикізат-кірпіштен жабынқышты орнату үшін жасалған құралды, аға кермег жасаудың технологиясы.
3-1)	Құралдарды отырғызу процессіндегі басшылықпен, белгілі бір дәрежедегі жауапкершілікті ескере отырып және отырғызу бойынша өнеркәсіптік процесске шектеулі жауапкершілікті іске асыру бойынша орындаушылық қызмет..	Оттықты туралау және қалдықтарын тазалау. Бос вагоншаның ауыспалылығы.	Оттықты туралау және қалдықтарын тазалаудың техникасы. Құралдарды бақылаушы тексерудің әдістері. Құралдардың ақаулықтарын жойып профилактикалық жұмыстарды орындаудың тәсілдері.

6-Кесте. СБШ 4- деңгейі отырғызушының құзыретіне, іскерлігіне, дағдыларына және біліміне қойылатын талаптар.

Міндеттердің шифрі	Жеке және кәсіби құзыреттер	Біліктері мен дағдылары	Білуі
2-2)	Құралдарды отырғызу процессіндегі басшылықпен, белгілі бір дәрежедегі жауапкершілікті ескере отырып және отырғызу бойынша өнеркәсіптік процесске шектеулі жауапкершілікті іске асыру бойынша орындаушылық қызмет. Еңбек қорғаулары, техникалық қауіпсіздігін, өрт қауіпсіздігінің талаптарын сақтау.	Шикізат-кірпіштің, тасты, жабынқышты, керамикалық блоктарды, сусіңгіш құбырларды отырғызудың техникалық ережелеріне сәйкес орын ауыстыруы. Вагоншаларды айдап келу және айдап кету. Вагоншаларды пешке кіргізу. Міндеттерді орындау барысында бақылау және жұмысқа қажетті коррекцияны енгізу. Өз өкілеттік шеңберінде шешімдер қабылдау.	Жандырушы пештердің құрылымы және жұмыс істеу принципі. Шикізат-кірпіштің, тасты жабынқышты, керамикалық блоктарды, сусіңгіш құбырларды отырғызудың әдістері. Отырғызудың пешті өндірудің әсері. Шикізаттың сапасына қойылатын талаптар. Міндеттерді орындау барысында бақылау және жұмысқа қажетті коррекцияны енгізудің теориялық негіздеу. Басқарушылық және техникалық шешімдерді қабылдаудың тәсілдері.
3-2)		Орындалған жұмыстардың сапасын тексеру мен анализдеу. Қызметті коррекциялау.	жінішке жолдың, ауқымдар және бақыр парақтардың Әдіс-айлалары

« Қ ұ р ы л ы с б ұ й ы м д а р ы ж әне
к о н с т р у к ц и я ө н д і р у » б о й ы н ш а
Кәсіби стандартқа 6-Қосымша

Құрылыс бұйымдары және конструкцияларды өндіру бойынша басқару құрылғысының операторы

1-Кесте. Қолданыстағы нормативтік құжаттармен байланысы

--

«Қызметтер сыныптауышы» 01-2005 Қазақстан Республикасының мемлекеттік сыныптауышы

Базалық топ	8211 – қабырғалы бұйымының өндірісінде тізбесандықшаның операторы.
ҚР Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы (БТБА)	
БТБА шығарылымы, бөлімі	Шығарылым 40 тараулар: "цементтің өндірісі"; " таскендір және асбестосили бұйымдардың өндірісі"; "тастың өңдеуі және тас бұйымдардың өндірісі"; темірқұйматас және бетонды бұйымдардың және конструкцияның өндірісі"; кабыр және байлаушы материалдың өндірісі"
БТБА бойынша мамандық	Құрылыс бұйымдары мен конструкцияларын өндірісті басқару құрылғының операторы (3-6 разряд)
СБШ біліктілік деңгейі	БТБА бойынша разрядтар
3	3, 4
4	5, 6

Кесте-2. Басқару құрылғысының операторы еңбек жағдайына, біліміне және тәжірибесіне қойылатын талаптар

Кәсібі бойынша болуы мүмкін жұмыс орны (кәсіпорындар, ұйымдар)	Құрылыс материалдарды, бұйымдарды және конструкция өндіру бойынша кәсіпорын	
Зиянды және қауіпті еңбек жағдайы	Жұмыс жоғарланған шуыл газдылық, жағдайында болуы мүмкін, индивидуалд қорғаныс жабдықтарын қолдануға иелене, ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау Министрінің міндеттерін атқарушының жылғы 31 шілдедегі № 182-Ө бұйрығына сәйкес 2007 Тізімге кіретін өндірісті цехтардың, кәсіптер мен лауазымдардың, ауыр жұмыстардың, еңбек жағдайлар зиянды (ерекше зиянды) және (немесе) қауіпті жұмыстардың, жұмыс уақыты қысқартылған ұзақтығын, жыл сайынғы ақылы қосымша еңбек демалысын жән еңбек ақыларының жоғары мөлшерін беру кіреді.	
Жұмысқа рұқсат берудің ерекше талаптары	ҚР ТЖМ бұйрығы 29.12.2008 ж. № 219 сәйкес - кіріспе нұсқамалық – жұмысқа алу, басқа мамандық бойынша жұмысқа ауыстық - кезектен тыс – жұмыс технологиясының өзгеруі, басқа жұмыс участігіне ауыстық кезінде, жұмысты қауіпсіз орындау ережесін бұзғанда – Мемлекеттік инспектс немесе өндірістік қадағалау тұлғасының талабымс - мерзімді – жарты жылда бір рет.	
СБШ біліктілік деңгейі	Кәсіби білім алу және оқыту деңгейі	СБШ біліктілік деңгейі
2	Жалпы орташа немесе кәсіби-техникалық білім. Өндірісте кәсіби дайындық немесе қысқамерзімді курстар кәсіпорын базасының негізінде, жұмыс орында оқу, нұсқаулық жетекшімен. Техникалық білімнің белгіленген біліктілік деңгейі.	Жұмыс орында оқ кезеңі. Нұсқаулық.
3	Техникалық және кәсіби білімнің белгіленген деңгейі және практикалық жұмыс тәжірибесі немесе практикалық жұмыс тәжірибесінсіз техникалық және кәсіби білім	2-деңгейінде 1 жыл
4	Кәсіби және техникалық білімнің жоғары деңгейлібіліктілігі, практикалық жұмыс тәжірибесі немесе біліктілік деңгейі жоғарғы техникалық білім және практикалық жұмыс тәжірибесі	3-деңгейінде 1 жыл

3-Кесте. қабырғалы бұйымының өндірісінде тізбесандықшаның операторының еңбек қызметін анықтайтын кәсіби стандарттың бірліктер тізімі

Еңбек функциясының №	Еңбек функциясының атауы (кәсіби стандарттың бірлігі)
1	Басқару құрылғысы жеке немесе технологиялық сызықтың екі блокталған агрегаттарыме өндіріске ірі қалқаның панелінің, гипсокартон парақтардың және сырттың гипс бұйымдарынь басқаруы
2	Басқару құрылғысымен үш және көбірек технологиялық сызықтың блокталған агрегаттарыме басару.
3	Басқару құрылғысымен отырғызушы автоматы және оған байланысты тасымал жабдыатарь басқару. Тексеру.
4	Дистанциялық басқарма автоматталған конвейерлік сызықтың барлық кешенінің жұмысыме виброежіре және ежіре Становалардың колды және автоматты режимде.

Кесте-4. Басқару құрылғысы операторымен орындалатын құрылыс материалдары, бұйымдары мен конструкциялардың КС бірліктерінің сипаттамасы.

Міндеттердің шифрі	Жеке және кәсіби құзыреттер	Біліктері мен дағдылары	Білуі
1	Гипс, үгінділер, су, бетонды қоспа, қалыптаушы масса, каркастар және кепілдіктің бөлшектер	Басқару пультын және тексеру өлшеу аспаптың тізбе сандықшасының, автомат-отырғызушы, кассеталық қондырғылар, автоматталған бетон араластырғыш түйіншектер, темірқұйматас өндірістің жабдығы	Басқару құрылғысы жеке немесе технологиялы сызықтың екі блокталған агрегаттарымен өндірісі ірі қалқаның панелінің, гипсокартон парақтарды және сырттың гипс бұйымдарының басқаруы
2			2-1) Басқару құрылғысымен үш және көбіре технологиялық сызықтың блокталған агрегаттарымен басқару 2-3) Басқару құрылғысымен отырғызушы автомат және оған байланысты тасымал жабдықтары басқару.
3			3-1) Басқару құрылғысымен отырғызушы автомат және оған байланысты тасымал жабдықтары басқару. 3-3) Пультадан деген басқарма кассеталық қондырғының жұмысымен, ал да автоматталға бетон араластырғыш түйіншектердің қоспалауыштың соманың сыйымдылығымен 200 литрден аса колды және автоматты режимде.
4			Дистанциялық басқарма автоматталған конвейерл сызықтың барлық кешенінің жұмысымен, виброежіре және ежіре Становалардың колды жәі автоматты режимде.

5-Кесте. СБШ 2-деңгейі Басқару құрылғысы операторының құзыреттеріне, іскерлігі, дағдылары және біліміне қойылатын талаптар

№ міндеттердің	Жеке және кәсіби құзыреттер	Біліктері мен дағдылары	Білуі
1-1)		Іскеқосу және күт- жабдықтың тоқтауы. Конвейердің жылдамдығының реттеу.	Басқарманың және олшем аспапты тізбесандықшасының құрылымы. Конструкция, жұмыстың және жабдықтың қанаушылығының ережесінің режимін. Тізбектілік жә технологиялық операцияның орындалуының уақытын. Байланыстың және сигнализациянь жүйесін.
2-1)	Мақсаттарды іске асыру кезіндегі шектеулі жауапкершілікті және белгілі бір дербестік деңгейін көздейтін, басшылықпен нормаларды іске асыру бойынша орындаушылық қызмет.	Дистанциялық басқарма жеке агрегаттың және конвейерлік және ағылмалы-агрегаттық сызықтың технологиялық жабдығының тобының жұмысымен. Автоматталған бетон түйіншектің дистанциялық басқармасы қоспалауыштың соманың сыйымдылығының 2000 литрге дейін қолды және автоматты режимде. Қадағалау соңмен жабдықтың жұмысының күйімен және олшем аспаптың көрсетімдерімен	Құрылым, әрекеттің ұстанымы, жұмыстың және темірқұйматас өндірістің жабдығының қанаушылығының ережесінің режим Басқарманың тізбесандықшасыны құрылымы. Тізбектілік және технологиялық операцияның орындалуының уақыты.
2-2)		Іскеқосу және автомат-отырғызушының және онымен тоқулы тасымалдау құрылымның тоқтауы. Автомат-отырғызушының және сырт жабдығының агрегаттық түйіншегінің жұмысының тексерісі. Қадағалау соң түс- керамика бұйымның сапасын тексеру.	автомат-отырғызушының, тасымалдайтын құрылымның агрегаттық түйіншегінің құрылымы Керамика бұйымдардың сапасын деген көрсететін талаптар;

Кесте-6. СБШ 2-деңгейі Басқару құрылғы операторың құзыреттеріне, іскерлігі, дағдылары және біліміне қойылатын талаптар

№ міндеттердің	Жеке және кәсіби құзыреттер	Біліктері мен дағдылары	Білуі
3-1)		автомат-отырғызушының, және сырттың тетігінің жұмысын Қадағалау . автомат-отырғызушының, жұмысының аудармасының жаса-қолды басқармадан автоматтыға аудару. Бұйымның отырғызу	автомат-отырғызушының жә технологиялық сызықтың сыртқы агрегатының құрылымы . автомат-отырғызушының қанаушылығының жөн-жосықтары қолды жән автоматты режимдерде. Бұйымның отырғызу

2	2
3	3-4

Кесте-2. Қабырға материалдарды өндірісінде алып- қалаушының еңбек функцияларын анықтаушы, кәсіби стандарттың бірліктер тізімі.

Кәсіби бойынша болуы мүмкін жұмыс орны (кәсіпорындар, ұйымдар)	Құрылыс материалдарды, бұйымдарды және конструкция өндіру бойынша кәсіпорын	
Зиянды және қауіпті еңбек жағдайы	Жұмыс жоғарланған шуыл, газдылық жағдайында болуы мүмкін, индивидуалд қорғаныс жабдықтарын қолдануға иелене, ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау Министрінің міндеттерін атқарушының цехтардың, кәсіптер мен лауазымдардың, ауыр жұмыстардың, еңбек жағдайлар зиянды (ерекше зиянды) және (немесе) қауіпті жұмыстардың, жұмыс уақыты қысқартылған ұзақтығын, жыл сайынғы ақылы қосымша еңбек демалысын жән еңбек ақыларының жоғары мөлшерін беру кіреді.	
Жұмысқа рұқсат берудің ерекше талаптары		
СБШ біліктілік деңгейі	Кәсіби білім алу және оқыту деңгейі	Талап етілетін жұмыс тәжірибесі
2	Жалпы орташа немесе кәсіби-техникалық білім. Өндірісте кәсіби дайындық немесе қысқамерзімді курстар кәсіпорын базасының негізінде, жұмыс орында оқу, нұсқаулық ж е т е к ш і м е н . Техникалық білімнің белгіленген біліктілік деңгейі.	Жұмыс орында оқу к е з ең і . Нұсқаулық.
3	Техникалық және кәсіби білімнің белгіленген деңгейі және практикалық жұмыс тәжірибесі немесе практикалық жұмыс тәжірибесінсіз техникалық және кәсіби білім	2-деңгейінде 1 жыл

Кесте-3. Тұтқыр және қабырға материалдардың қалаушының жалға алушының кәсіби стандарттың бірліктерін өндірісте еңбектік функциясын анықтайтын тізбе

Еңбек функциясы №	Еңбектік функцияның аты (кәсіби стандартты бірлігі)
1	Транспортерге металлдық табандықтарын орналастыру, қалауың ию.
2	Құрылыс бұйымдарының қалыптасуына арналған жұмыстарды орындалу.

Таблица-4. Тұтқыр және қабырға материалдардың қалаушының КС бірліктерінің сипаттауы

Еңбек функциясы №	Еңбек мәні	Еңбек құралдары	Міндеттер (еңбек іс-әрекеттері)
1			Транспортерге металлдық табандықтарын орналастыру, қалауың ию.
			2-1) онвейер ию асфальт плиткаларының алуы щтабельге қалау қалыпт 2-2)Силикат кірпіштің керамикалық ию кептірілг шикізатты, гипсті такталары, жанадан қалыпталг

2	Шеңбер, жануыштар, металлдық табандықтардың тақтайшалары, түтіктің таскендірі	Транспортер және жабдық, вагонетка, ротациялық қырықтықтар	блоктердің керамикалық ию, құрғатқыш керне тартқан, транспортер қолды тығыздағыш ию кесет үстел, керамика тағы басқа бұйымдар немес кішкене үстел кесілген қапас және кептіргіч вагонеткалар, конвейердің бесігі, транспортерлер, стеллаждар, қалау пневматикалық июшы көмегі (2-3) Дымды таскендір кесудің алдында ротациялық қайшыларды және дымды парактарды берудің транспортерін қызмет көрсету көлемдерге сырқан (2-4) Таскендір алу қалыпты оқтаудан керней тақ кішігірім көмегімен күйме.
---	---	--	---

5-Кесте. СБШ 2-деңгейі тұтқыр материалдардың өндірісінде – қалаушының құзыретіне, іскерлігіне, дағдыларына және біліміне қойылатын талаптар

№ міндеттердің	Жеке және кәсіби құзыреттер	Біліктері мен дағдылары	Білуі
1-1)	Мақсаттарды іске асыру кезіндегі шектеулі жауапкершілікті көздейтін, басшылықпен нормаларды іске асыру бойынша орындаушылық қызмет.	Дүкенге тақтайшаларының ию шеңберлер, жануыштарының қалауы, транспортерге немесе тығыздағыштың кішігірім күймесін алу. Діңгек итермелеу немесе мұнштік. Ескертілген сигналдарды берудің тағы басқалардың ию шеңберлер, жануыштарының дұрыс ілгерілеуіне бақылау.	Жабдықтың қолдану ережесі ию әрекет ету қағидаты табандықтарды және шеңберлер, жануыштар, тақтайшалардың қалауы алу және ережесі; ескертілген сигналдарды берудің ережесі.

6-Кесте. СБШ 3-деңгейі тұтқыр материалдардың өндірісінде – қалаушының құзыретіне, іскерлігіне, дағдыларына және біліміне қойылатын талаптар

№ міндеттердің	Жеке және кәсіби құзыреттер	Біліктері мен дағдылары	Білуі
2-1)		Асфальт плиткаларының қайта күйылуі үшін үгінділердің құм ию дайындамасы. Тасымалдағыш таспасына мастиканың шығаруы асфальт мастика және салқындауына бақылау. Транспортерді қозғалыс жылдамдығының реттеуі. Транспортердің күйін тексеру.	Транспортердің июдің ротациялық қайшылары әрекет ету қағидаты және құрылғысы Сыртқы пішіннің ию сызықтық өлшемдерді бөлікте өндірілетін бұйымдарға (техникалық шарттар) стандарттарын талқ етеді. Парактардың дымды таскендір ақаудың белгілер: Жабдықтың тиетін бөліктерін майлау ережесі. Мастиканың плиткалардың қалауын түсір ережесі. Пішін бойынша тақ көрсетілетін талаптар.
2-2)	Мақсаттарды іске асыру кезіндегі шектеулі	Табандықтардағы кірпіштің тасымалдауы, ию кірпішпен табандықтарын қондыру. Шикізаттың іріктеуі. Төсемдерді қондыру. Жабдықты тоқтату және жіберу, реттеу. Бос вагонның оралуының ию, вагонеткаларының тасымалдауы. Қапаста көрме алаңы, даяр өнімді қалауға арбалардың ию вагонеткалар, қол арбаларының жүк түсіруі немесе табандыққа түсіруі.	Жабдықтың қайшыларды берудің ережесі. Пішін бойынша тақ көрсетілетін талаптар. Жабдықтың қайшыларды берудің ережесі. Пішін бойынша тақ көрсетілетін талаптар. Жабдықтың қайшыларды берудің ережесі. Пішін бойынша тақ көрсетілетін талаптар. Жабдықтың қайшыларды берудің ережесі. Пішін бойынша тақ көрсетілетін талаптар.

Зиянды және қауіпті еңбек жағдайы	жылғы 31 шілдедегі № 182-Ө бұйрығына сәйкес 2007 Тізімге кіретін өндірісті цехтардың, кәсіптер мен лауазымдардың, ауыр жұмыстардың, еңбек жағдайлар зиянды (ерекше зиянды) және (немесе) қауіпті жұмыстардың, жұмыс уақыты қысқартылған ұзақтығын, жыл сайынғы ақылы қосымша еңбек демалысын жән еңбек ақыларының жоғары мөлшерін беру кіреді.	
Жұмысқа рұқсат берудің ерекше талаптары	Өмір қауіпсіздігі инструктажын өту	
СБШ біліктілік деңгейі	Кәсіби білім алу және оқыту деңгейі	СБШ біліктілік деңгейі
3	Жалпы орташа немесе кәсіби-техникалық білім. Өндірісте кәсіби дайындық немесе қысқамерзімді курстар кәсіпорын базасының негізінде, жұмыс орында оқу, нұсқаулық жетекшімен. Техникалық білімнің белгіленген біліктілік деңгейі.	2-деңгейінде 1 жыл
4	Техникалық және кәсіби білімнің белгіленген деңгейі және практикалық жұмыс тәжірибесі немесе практикалық жұмыс тәжірибесінсіз техникалық және кәсіби білім	3-деңгейінде 1 жыл

Кесте-3. құрылыс материалдарының өндірісінде жабдықтың жөндеушісінің еңбек функцияларын анықтаушы, кәсіби стандарттың бірліктер тізімі.

Еңбек функциясының №	Еңбек функциясының атауы (кәсіби стандарттың бірліктер тізімі)
1	Құрылыс материалдарының өндірісінде жабдықтың жөндеуі

Кесте-4. құрылыс материалдарының өндірісінде жабдықтың жөндеушісімен орындалатын кәсіби стандарттың бірліктер тізімі

Еңбек функциясы №	Еңбек мәні	Еңбек құралдары	Міндеттер (еңбек іс-әрекеттері)
1	И агрегаттар, сораптар, циркуляр Арасы, бұрғылау станоктері бетоносмесительные станоктер, карьерлер, құрғату, күйдірудің цехтарының көлік жабдықты технологиялық, күш беретін июдің гидравликалық тығыздағыштары, ілесетін жабдықты керамикалық кірпіш ию өндірістің технологиялық сызықтары, құрылғы тасию түсіру машиналары автоматты құбыр кесуші, муфта кесуші жартылай автоматты ию және басқа	Қоректену ию құралдарымен кесетін аспап, шығыршықтар, аппаратура бакылау-өлшеу және басқа	1 - 1) станоктарды құбыр кесуші жән жартылай автоматты құбыр кесуші, муфт кесу ж ө н д е у 1 - 2) өндірістің технология ихы ию сығаты бұйымдардың талаптарына гидравликалы тығыздағыштардың сығудың әр түрлі тәртіптеріне жөндеу қара 1 - 3) карьерлер, құрғату, күйдірудің цехтарының көлік жабдықты технологиялы күш беретін ию тоқтаусыз жұмысын қамтамас ету, жөндеу, ретте 1 - 4) уату құрылғы тасию түсіру машиналарының тоқтаусыз жұмысын қамтамасыз ету, жөндеу - аппараттардың и агрегаттар, мөлшер құрылғыларының бетонд реттеу, ұн тарту июы, дайындау - арматураль ж а б д ы қ . 1 - 5) сораптарды тоқтаусыз жұмысты қамтамасыз ету, жөндеу, циркуляр ішті, басы ұқсас жабдықты және бұрғылау станоктері.

5-Кесте. СБШ 2-деңгейі құрылыс материалдарының өндірісінде жабдықтың жөндеушінің құзыретіне, іскерлігіне, дағдыларына және біліміне қойылатын талаптар

№ міндеттердің	Жеке және кәсіби құзыреттер	Біліктері мен дағдылары	Білуі
1-1)	Мақсаттарды іске асыру кезіндегі шектеулі жауапкершілікті көздейтін, басшылықпен нормаларды іске асыру бойынша орындаушылық қызмет.	Станоктерді жөндеу. Станоктер құбыр кесушіге шығыршықтарын қондырғы кесетін аспап және ауысымы	таскендір өңдеу бойынша станоктерді құбыр кесушіге құрылғы жалғастырғыштарды ию керней тартқан
1-2)		Өндірістің технологиясы ию сығатын бұйымдардың талаптарына сол сығудың әр түрлі тәртіптеріне қуаттың гидравликалық тығыздағыштарын жөндеу 5000 ге дейін қарай барады.	жөндеудің ереже июдың гидравликалық тығыздағыштарының сығудың түрлі тәртіптеріне құрылғы
1-3)		Тетіктердің түйіндерінің ию тозған бөліктерін ауысым. Майда қосалқы бөлшектерді замена и жасау. Тетіктерді жұмыста кемшіліктерді жою. Тетіктердің бір бөліктерінің майлауы. Жабдықтың қабылдауға және жөндеуге араласу жөндеуден кейін.	аспаптың тозуының ықтима. өлшемдері; жабдықтың жөнде тәсілдері және құрылғысы; тетіктерді барлық түйіндерд құрастырудың бөлшектеу ия ережесі; жабдықтың жүйесі майлау; өлшеу аспапты қолданылатын жұмыс ию құрылғы; құрал жабдық жән сұлба техникалық пайдалануд ереже, электрическую і бақылау-өлшеу; реттің ию жеі бөлшектері қызмет мерзімі.
1-4)		Жұмыстың тәртіп реттеуі және тетіктерді жұмыстың бақылауы, Түйіндердің ию тозған бөліктерін ауысым и алдын-ала дайындама.	
1-5)		Орнықтыру және қондырғы, керіліс станоктерді тас кесуші рамаға ішті.	

6-Кесте. СБШ 4-деңгейі құрылыс материалдарының өндірісінде жабдықтың жөндеушінің құзыретіне, іскерлігіне, дағдыларына және біліміне қойылатын талаптар

№ міндеттердің	Жеке және кәсіби құзыреттер	Біліктері мен дағдылары	Білуі
1-2)	Мақсаттарды іске асыру кезіндегі шектеулі жауапкершілікті көздейтін, басшылықпен нормаларды	Өндірістің технологиясы сығатын бұйымдардың талаптарына сол сығудың әр түрлі тәртіптеріне артық қуаттың гидравликалық тығыздағыштарын жөндеу 5000 10000ге дейін қарай асады . Және тіркейтін басқаратын құралдар жөндеуге қатысты есептеулерді орындау. Пайдалануға өткізу машиналардың, тексеруі және бет кесуші пневматикалық жүйелердің гидравликалық	Өңдеу асбестоцементных үші автоматты станоктерді аппаратураның ию, гидросисте әр түрлі құралдарды жөндеуді тәсілдері жалғастырғыштарды ию керней тартқан. Гидропневмоавтоматика теориялық негіздер.

